

Finansdepartementet

103 33 STOCKHOLM

REMISSVAR (Fi2008/8228)

Långtidsutredningen 2008. Huvudbetänkande (SOU 2008:105)

Sveriges Akademikers Centralorganisation har beretts tillfälle att yttra sig över "Långtidsutredningen 2008. Huvudbetänkande" (SOU 2008:105).

Saco välkomnar Långtidsutredningens ambition att återgå till att ge en helhetsbild av den svenska ekonomin, snarare än den mer begränsade ansats som karakteriserade föregående huvudbetänkande. Just ansträngningen att siffersätta helheten och dess långsiktiga utveckling är vad som skiljer LU från alla andra statliga utredningsinsatser. Genom att koppla sådana beräkningar till analyser av tänkbara åtgärder har LU en viktig uppgift då det gäller att berika det offentliga samtalet.

I det perspektivet återstår emellertid åtskilligt att göra. Det föreliggande betänkandet ger en koncis översikt över tendenser och förslag på några viktiga områden, men på något undantag när innehåller det knappast några nyskapande analyser och förslag. Krisen och krishanteringen har inte avsatt många spår i betänkandet, lika lite som samspelet mellan den reala och den finansiella ekonomin, trots att dessa frågor blev alltmer aktuella under det dryga år som föregick publiceringen av huvudbetänkandet. Det är en styrka om LU kan utformas i nära anslutning till det ekonomisk-politiska skeendet.

Den mest intressanta fördjupningen i utredningen gäller produktiviteten och strukturomvandlingen, som belyses i var sitt kapitel. Saco hoppas Finansdepartementet kommer att föra denna analys vidare, men också att den omsätts i konkreta förslag. Långtidsutredningen pekar på investeringarnas betydelse för att öka produktiviteten. Det vore angeläget att regeringen låter utveckla denna analys och följer upp den med konkreta förslag om hur man kan främja en högre investeringstakt än idag.

Gunilla Lyngfelt
Administrativa avdelningen
08-613 48 52
gunilla.lyngfelt@saco.se

Sveriges Akademikers
Centralorganisation
Box 2206
103 15 Stockholm
Besök: Lilla Nygatan 14
Tel växel: 08-613 48 00
Fax: 08-24 77 01
E-post: kansli@saco.se
www.saco.se

I genomgången av de faktorer som bidragit till den starka produktivitetens utvecklingen sedan mitten av 1990-talet förvånar det Saco att lönebildningen lyser med sin frånvaro. Skiftet i produktivitetens utvecklingen sammanfaller med den dramatiska omläggningen till en decentraliserad och alltmer individuell lönesättning. Det är rimligt att tro att denna förändring påverkat produktivitetens utvecklingen (utredningens betoning av "inom-effektens" betydelse styrker detta), men den har också haft betydelse för den makroekonomiska stabiliteten. Det är anmärkningsvärt att denna förändring överhuvudtaget inte uppmärksammas i betänkandet.

När det gäller åtgärder för att förlänga arbetslivet och öka arbetsutbudet välkomnar Saco utredningens betoning av inträdesåldern. Även på denna punkt skulle emellertid analysen behöva föras vidare. Då det gäller utslagningen av ungdomar som inte klarar gymnasiet uppehåller sig utredningen bara vid åtgärder inom skolans ram. Kan det inte vara motiverat att ställa om det behövs fler vägar in i arbetslivet, t.ex. genom ingångsjobb där arbetsgivaren står för utbildningen? När det gäller högre studier är Saco inte övertygad om att höjda studieavgifter skulle bidra till snabbare studietakt. Med viss förvåning konstaterar Saco att utredningen inte tar upp frågan om utbildningspremier och skattepolitikens roll i detta sammanhang. Däremot välkomnar organisationen utredningens förslag om förstärkta resurser för studie- och arbetsmarknadsvägledning som ett sätt att minska riskerna för felval.

Saco tillstyrker förslaget om en övergripande utredning om välfärdssystemen och deras finansiering. För att belysa frågan räcker det dock inte att stanna vid välfärdstjänsterna. Saco anser det angeläget att ställa frågan om socialförsäkringarnas framtida utformning. Möjligheten att ge parterna en större roll som huvudmän och att finansiera försäkringarna direkt ur löneutrymmet bör utredas i grunden. Utredningen bör också ta upp hur den samlade beskattningen ska utformas för att bidra till ekonomins tillväxt.

Sveriges akademikers centralorganisation

Med vänlig hälsning

Gunnar Wetterberg